

Autor: Marcin Sitko

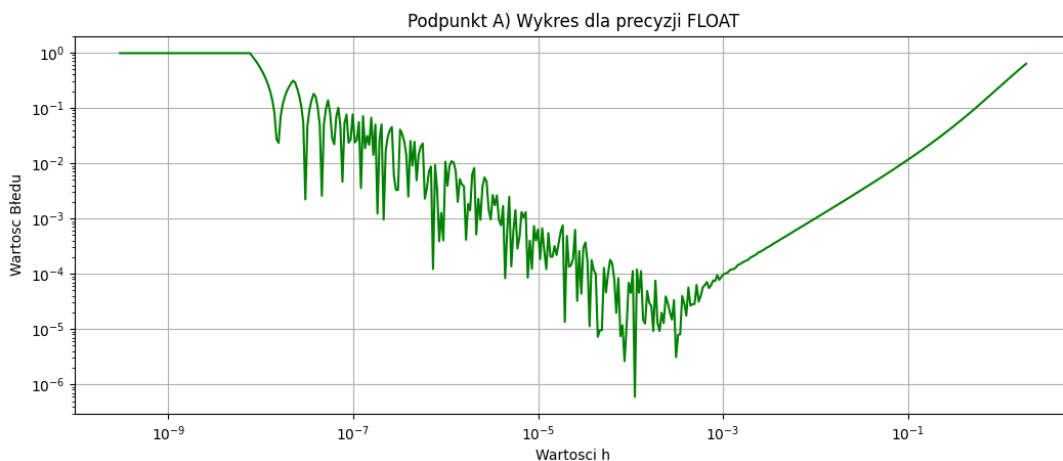
Sprawozdanie - NUM1

Zachowanie błędu : $|D_h f(x) - f'(x)|$ dla funkcji $f(x) = \sin(x)$ oraz punktu $x = 0.2$ przy zmianie parametru h dla różnych typów zmiennoprzecinkowych

Podpunkt A)

$$D_h f(x) = \frac{f(x + h) - f(x)}{h}$$

Wykres dla typu FLOAT (float32)

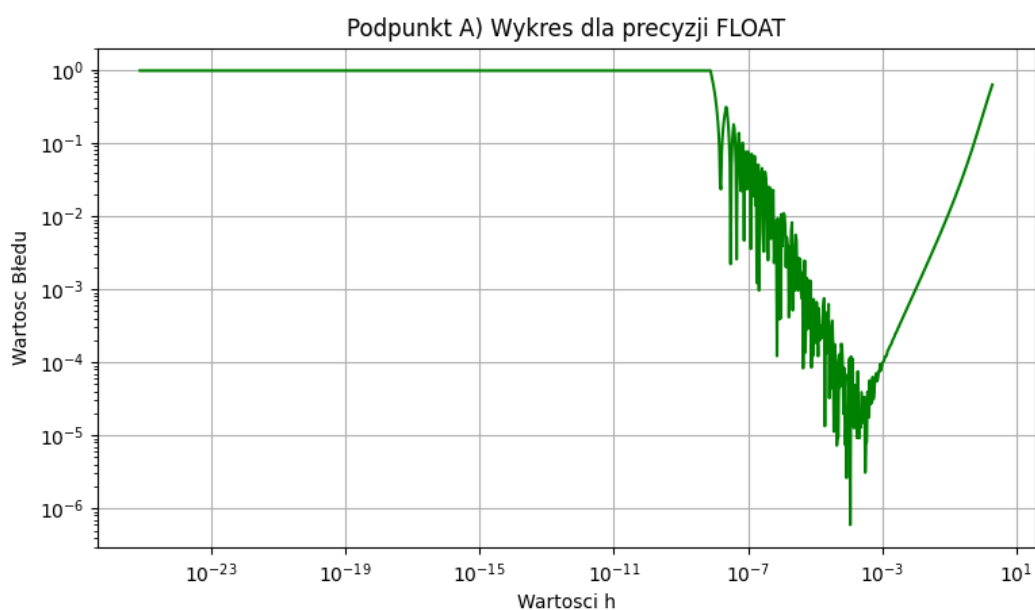
Wykres pokazuje nam zależność pomiędzy zmieniającą się wartością h a wartością błędu.

Widać, że błąd numeryczny występuje znacznie częściej oraz wyraźniej zaznacza swoją obecność gdy wartość h osiąga coraz to mniejsze wartości.

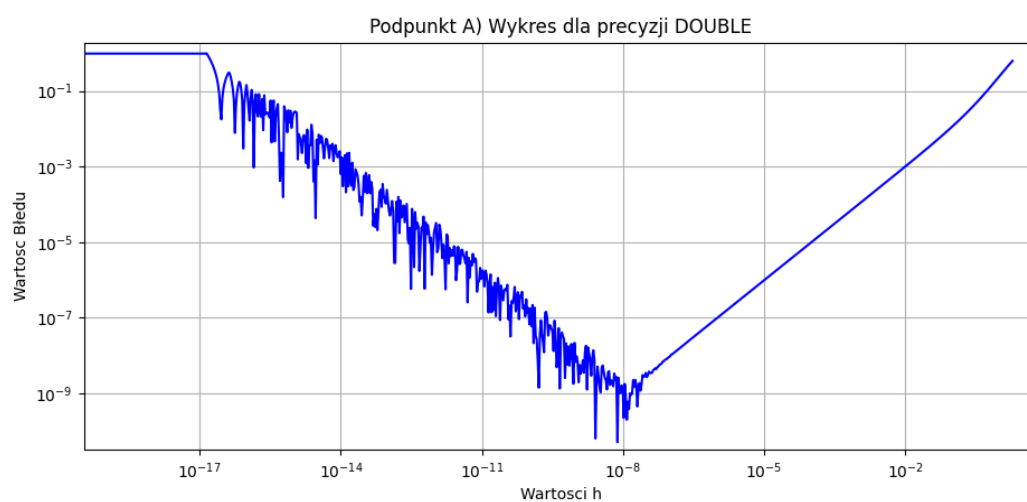
Jest to spowodowane tym, że wartości $f(x + h)$ oraz $f(x)$ są do siebie bardzo zbliżone, wówczas ich różnica $f(x + h) - f(x)$ będzie obarczona bardzo dużym ryzykiem wystąpienia błędu numerycznego. Wynika to z faktu, że aby komputer mógł odejmować dwie liczby, ich wykładniki muszą być takie same a to w przypadku bardzo małych liczb zbliżonych do siebie może prowadzić do „obciążenia” cyfr znaczących – w efekcie skutkując znacznym błędem.

Na Wykresie można zauważyć, że gdy wartość h przekracza rząd wielkości: $1e - 7$, błąd stabilizuje się, co spowodowane jest tym, iż skończyła się precyzja typu zmiennoprzecinkowego **float32** i błąd pozostaje rzędu 10.

Ten sam wykres, lecz nieco lepiej obrazujący zachowanie stabilizacji się błędu po przekroczeniu precyzji typu zmiennoprzecinkowego **float32** (float).

Wykres dla typu DOUBLE (float64)

Na wykresie widzimy sytuację bardzo zbliżoną do tej którą można obserwować dla typu zmiennoprzecinkowego typu **float32**. Zasadnicza różnica znajduje się na osi X, można zauważyć iż

błąd stabilizuje się dopiero gdy h przekroczy rząd wielkości $e - 17$, ponieważ dla wartości 10^{-17} kończy się precyzja typu zmiennoprzecinkowego **double**.

Dodatkowo na wykresie widać, że minimalna wartość błędu jest znacznie mniejsza w porównaniu do typu zmiennoprzecinkowego **float**.

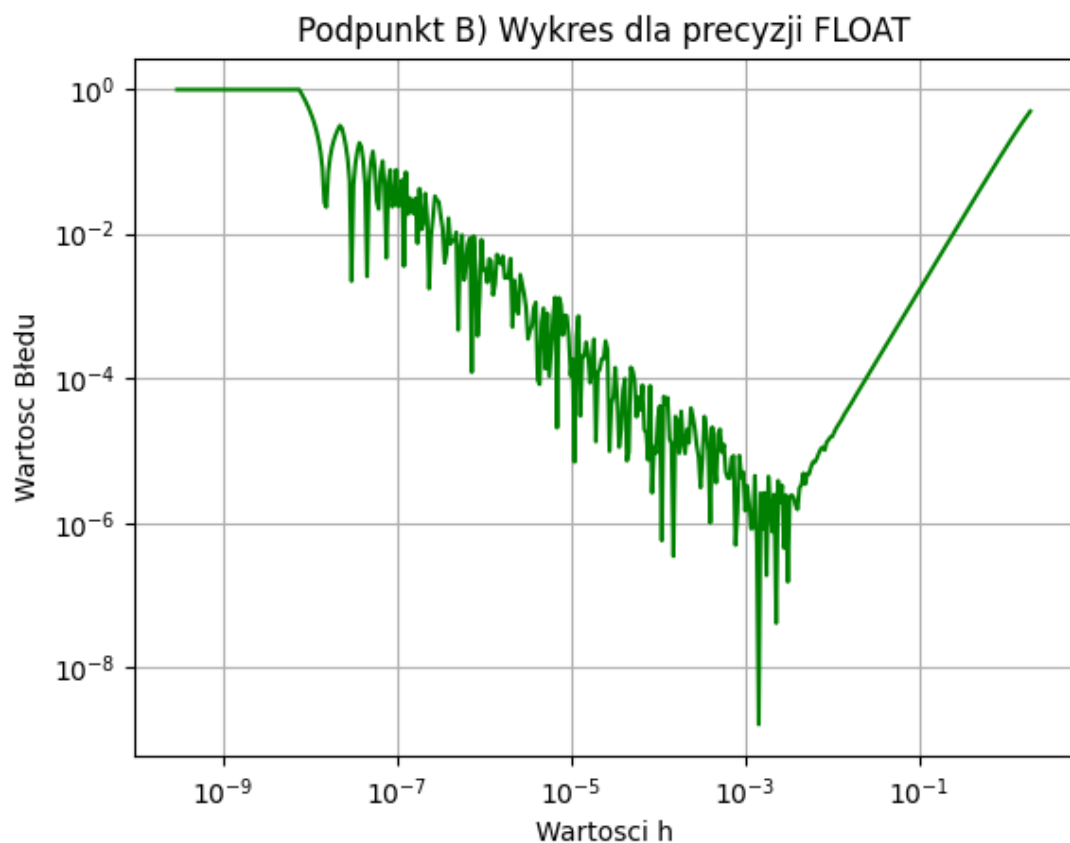
Dla Float najmniejsza wartość błędu wynosi: $5.9604645e - 07$.

Natomiast dla typu Double najmniejsza wartość błędu wynosi: $5.153177884409388e - 11$.

To oznacza, że dzięki typowi zmiennoprzecinkowemu **double** osiągamy dużo mniejszy błąd.

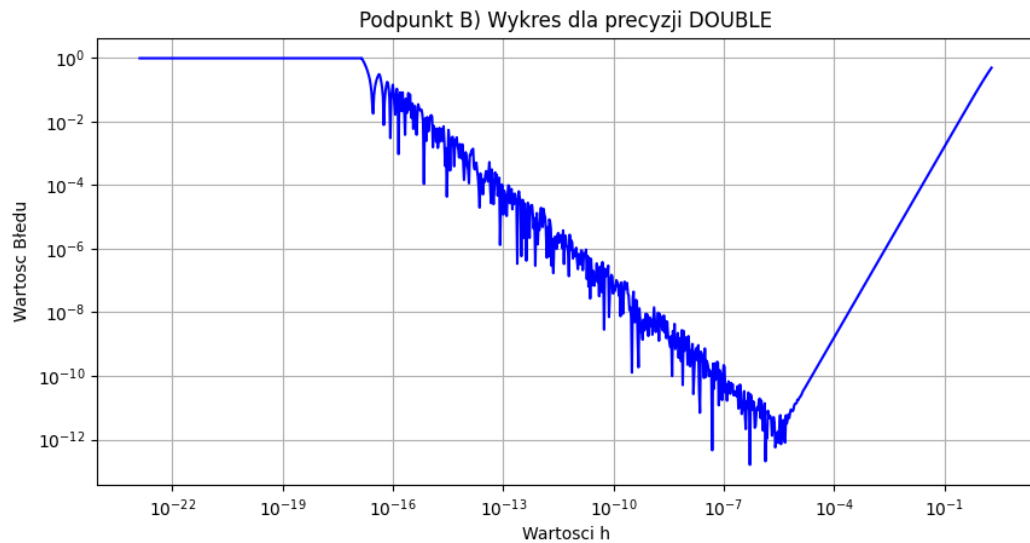
Podpunkt B)

$$D_h f(x) = \frac{f(x + h) - f(x - h)}{2h}$$

Na wykresie z podpunktu **b)** widać, że błąd jest dużo mniejszy dla typu zmiennoprzecinkowego float32, najmniejsza wartość błędu wynosi: $1.6551152e - 09$

myślę że jest to spowodowane tym, że wartości w liczniku : $f(x + h)$ oraz $f(x - h)$ są od siebie bardziej oddalone niż wartości licznika a podpunktu **a)** $f(x + h)$ oraz $f(x)$. Inaczej mówiąc różnica : $f(x + h) - f(x - h) > f(x + h) - f(x)$. Dodatkowo licznik z podpunktu **b)** jest podzielony przez $2h$ czyli przez liczbę 2-krotnie większą niż w przypadku podpunktu **a)**

Najmniejsza wartość błędu dla typu zmiennoprzecinkowego **double**:
 $1.6120438317557273e - 13$

Dodatkowe eksperymentalne zadanie, wykresy funkcji e^x

Wykonałem także 3 dodatkowe wykresy

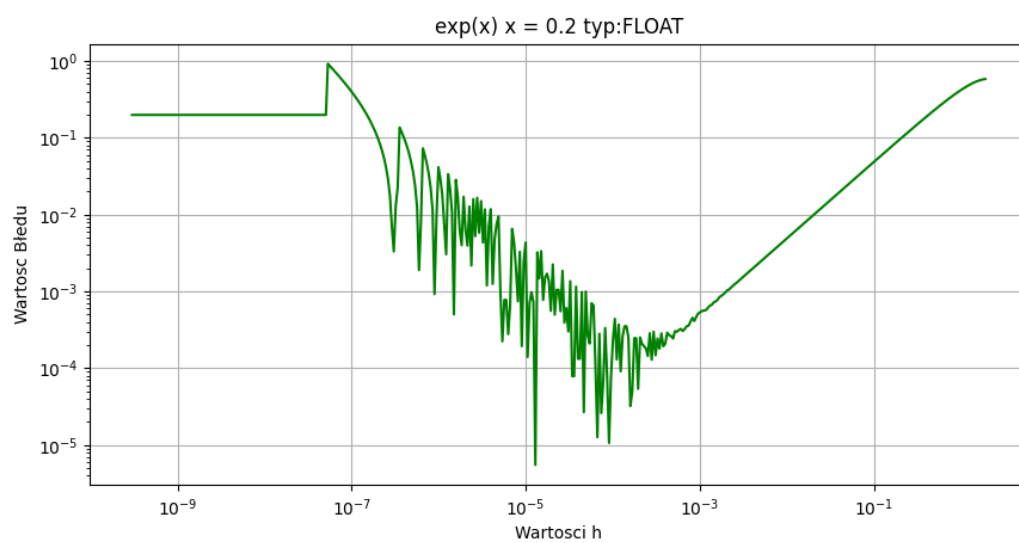
$$D_h f(x) = \frac{f(x + h) - f(x)}{h}$$

$$|D_h f(x) - f'(x)|$$

Dla funkcji $\exp(x)$

Przyjąłem 3 różne wartości x oraz zauważyłem pewną zależność maksymalnego błędu obliczeń w zależności od przyjętej wartości x

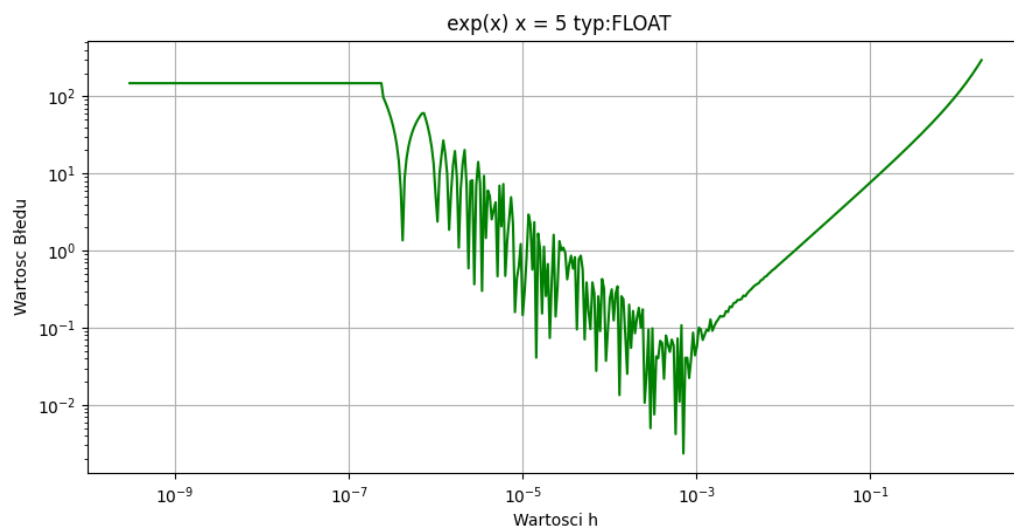
1) $X = 0.2$

Widać że maksymalny błąd jest rzędu 10^0

Wykres dla funkcji $\exp(x)$ zachowuje się bardzo podobnie do wykresów funkcji $\sin(x)$

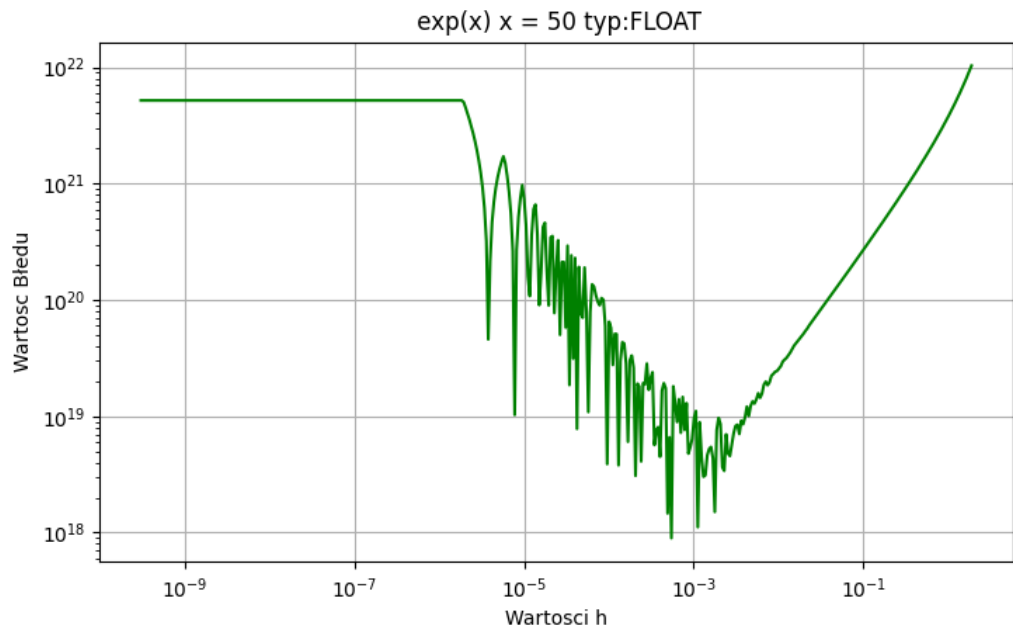
2) $X = 5$

Dla $x = 5$ maksymalny błąd rośnie do rzędu 10^2

X zostało powiększylem 25 razy natomiast błąd wzrósł zaledwie o 100%

3) $X = 50$

Dla $x=50$ maksymalny błąd jest rzędu 10^{22}

X powiększylem 250 razy natomiast błąd wzrósł aż o 21 rzędów wielkości

Wzrost maksymalnego błędu rośnie wykładniczo

Można go oszacować z góry jako przybliżenie funkcji wykładniczej zadanej wzorem:

$$Y = \left(\frac{3.98}{5} * 10^{\frac{1}{2}} \right)^x$$

